

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. W.**, zast. JUDr. Janem Walterem, advokátem se sídlem Volyňských Čechů 837, Žatec, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 4. 2020, č. j. 15 A 121/2019 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně žádostí ze dne 26. 4. 2019 prostřednictvím svého zástupce JUDr. Jana Waltera, advokáta, požádala Krajský úřad Ústeckého kraje (dále jen „žalovaný“) o poskytnutí veškerých dokumentů vyhotovených Městským úřadem Vejprty, stavebním úřadem (dále též „městský úřad“), ve věci podání JUDr. Jana Waltera, advokáta, ze dne 22. 2. 2017, označeného jako „Pila Kovářská – provoz pilařského závodu od 21. 12. 2015 do 19. 2. 2017“, a to podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Žádala také informaci o tom, kde se spis vedený k tomuto podnětu nachází a z jakého důvodu byl žalovanému předán. Žalovaný sdělením ze dne 3. 5. 2019, č. j. KUUK/56447/2019, požadované informace poskytl. Žalobkyně podala proti postupu žalovaného stížnost k Ministerstvu pro místní rozvoj podle § 16a odst. 1 písm. c) informačního zákona, neboť se domnívala, že by v poskytnutém spise mělo být obsaženo ještě usnesení zachycující změny v příslušnosti k vyřízení podnětu, které podle § 131 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), mělo být vydáno. Ministerstvo pro místní

rozvoj postup žalovaného potvrdilo rozhodnutím ze dne 7. 6. 2019, č. j. MMR-27637/2019-83/1664.

[2] Žalobkyně napadla postup žalovaného žalobou na nečinnost ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), který ji nyní napadeným rozsudkem ze dne 14. 4. 2020 zamítl. Neztotožnil se s námitkou, podle které žalovaný její žádost o informace dosud nevyřídil v části, v níž žádala o poskytnutí písemností zachycujících změny v příslušnosti k vyřízení podnětu. Žalobkyni totiž byla sdělením žalovaného ze dne 3. 5. 2019 a předložením stížnosti Ministerstvu pro místní rozvoj ze dne 21. 5. 2019 poskytnuta jednoznačná informace o tom, že taková písemnost neexistuje a že jediný důvod, proč se spis vedený k podnětu nachází u žalovaného, je jeho předání formou přípisu tajemníka městského úřadu ze dne 24. 8. 2017. Krajský soud neexistenci požadované písemnosti ověřil i z předložené spisové dokumentace. Žádné skutečnosti nenásvědčují neurčité námitce žalobkyně, že požadovaná písemnost může existovat a nacházet se někde mimo spis. Vzhledem k tomu, že požadovaná písemnost neexistuje, neshledal soud důvodnou ani námitku, podle které nečinnost žalovaného spočívá v tom, že žádost o informace v této části neodmítl. Sdělení, že písemnost neexistuje, implikuje, že nemůže být poskytnuta.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Ze skutečnosti, že se usnesení o změně příslušnosti nenacházelo v konkrétní spisové složce, nelze bez dalšího dovodit, že vůbec neexistuje, jak konstatoval krajský soud na základě svých zjištění ze spisu a ze sdělení žalovaného ze dne 26. 4. 2019, kterým předložil Ministerstvu pro místní rozvoj stížnost k vyřízení. Žalovaný totiž zároveň stěžovatelce sdělil, že v současnosti je právě on příslušný k vyřízení podnětu, přestože ze zákona by měl být příslušný obecní stavební úřad, neboť předmětem podnětu jsou přestupky na úseku stavebního řádu. Pokud tedy má být příslušným žalovaný, muselo dojít ke změně příslušnosti a taková změna předpokládá vydání usnesení dle § 131 správního řádu.

[5] Krajský soud také nesprávně vyložil § 15 odst. 1 informačního zákona. Opřel se totiž o právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 50/2012 - 71, založeném na předpokladu, že pouhé sdělení o neposkytnutí informace namísto vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace nemůže zasahovat do veřejných subjektivních práv žadatele, neboť ten se může obrátit na nadřízený orgán se stížností a rozhodnutí o ní lze následně přezkoumat jako rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. Tento názor však byl překonán usnesením rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017 - 40, č. 3847/2019 Sb. NSS, čímž odpadá i východisko právního názoru krajského soudu. Požadavek, aby v případě, že žalovaný informacemi nedisponuje, bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí, není pouhým formalismem, neboť způsob vyřízení se promítá do právního postavení žadatele o informace. V případě odmítnutí žádosti o informace totiž žadatel může podat žalobu podle § 65 s. ř. s., což v případě pouhého

pokračování

sdělení, že povinný informacemi nedisponuje, není možné. Skutečnost, že požadovanými informacemi povinný subjekt nedisponuje, je podle judikatury NSS důvodem odmítnutí žádosti. Navrhla proto, aby byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s argumentací krajského soudu. Trvá na tom, že není nečinný, neboť žádost stěžovatelky vyřídil sdělením ze dne 3. 5. 2019. Požadovanou písemností zachycující změny v příslušnosti je poskytnutý přípis tajemníka městského úřadu ze dne 24. 8. 2017.

[7] Stěžovatelka zareagovala replikou, v níž označila vyjádření žalovaného za vnitřně rozporné. Na straně jedné se totiž ztotožňuje s krajským soudem, podle nějž písemnosti zachycující změny v příslušnosti neexistují, na straně druhé však uvádí, že touto písemností je poskytnutý přípis tajemníka městského úřadu ze dne 24. 8. 2017. Toto sdělení navíc zachycuje pouze důvody změny a předání spisu. Nadřízený správní orgán však má postupovat podle § 131 odst. 4 správního řádu a vydat usnesení, kterým vyřízení věci deleguje jinému správnímu orgánu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Nejprve je třeba konstatovat, že stěžovatelka správně zvolila žalobní typ, tedy žalobu na nečinnost. Z usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 As 18/2017 - 40, plyne, že potvrzení postupu povinného subjektu podle § 16a odst. 6 písm. a) informačního zákona, vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) nebo c) téhož zákona, není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace ve smyslu § 65 s. ř. s. Bezvýsledným vyčerpáním této stížnosti jako prostředku ochrany proti nečinnosti jsou splněny podmínky pro podání žaloby na nečinnost proti povinnému subjektu. Shledá-li soud žalobu důvodnou, nařídí povinnému subjektu, aby o žádosti rozhodl.

[10] Předmětem kasační stížnosti je nyní již pouze postup žalovaného a následně krajského soudu v reakci na tu část žádosti o informace ze dne 26. 4. 2019, jíž se stěžovatelka domáhala „poskytnutí všech písemností zachycujících důvod předání spisu a všech písemností zachycujících změny v příslušnosti k vyřízení podnětu.“ Žalovaný ve svém sdělení ze dne 3. 5. 2019 rozdělil žádost o informace na šest částí, právě uvedené části označil jako 5. a 6. a v reakci na ně odkázal na vyřízení části 3. Ta se týkala sdělení, na základě jakého důvodu byl žalovanému spis předán městským úřadem. Ve vyřízení bodu 3 žalovaný uvedl: „Spis evidovaný pod č. j. 617/17 byl KÚ ÚK, UPS předán přípisem tajemníka Městského úřadu Vejprty ze dne 24. 8. 2017, kterým podle § 14 odst. 4 zákona č. 500/2004 správní řád, ve znění platném do 31. 10. 2018, uvědomil nadřízený orgán stavebního úřadu o skutečnosti, že ve věci „Pila Kovářská“ a u podání, kde figuruje JUDr. Jan Walter, Mgr. S. W. a Ing. T. W., nelze

určit oprávněnou úřední osobu.“ Tento přípis byl spolu s dalšími dokumenty požadovanými v žádosti o informace zaslán stěžovatelce.

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti odkazuje na judikaturu NSS týkající se situace, jak má povinný subjekt postupovat, pokud je předmětem žádosti informace, kterou nedisponuje, a proto ji neposkytne (viz např. rozsudek ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014 - 41, č. 3223/2015 Sb. NSS). O takovou situaci zde však vůbec nešlo. Stěžovatelka požádala o písemnosti zachycující důvod předání spisu a změny v příslušnosti k vyřízení podnětu. Podle žalovaného byl touto písemností přípis tajemníka městského úřadu ze dne 24. 8. 2017, jímž byly skutečně spisy související s tímto podnětem postoupeny. Jak konstatoval již krajský soud, z ničeho neplyne, že by byly ve správním spise jakékoli další písemnosti, které by spadaly do vymezení bodů 5. a 6. stěžovatelčiny žádosti, naopak poskytnutý přípis je právě tou písemností, kterou požadovala.

[12] Za této situace nebyl žádný důvod, proč by žalovaný měl vydávat rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o informace podle § 15 odst. 1 informačního zákona, neboť všechny požadované informace poskytl. Ta část kasační stížnosti, jíž stěžovatelka kritizuje údajně nesprávné posouzení právní otázky postupu v případě neposkytnutí informace, kterou povinný subjekt nemá, se tak mýlí s obsahem spisu, protože o takovou situaci zde nešlo. Polemizuje zde s bodem 20. rozsudku krajského soudu, ten je však třeba číst souběžně s jeho bodem 19. V něm krajský soud reagoval na žalobní námitku, že pokud je v řízení ve věci podnětu příslušným žalovaný, muselo dojít ke změně v příslušnosti a někde musí existovat usnesení podle § 131 správního řádu. Právě v bodě 19. rozsudku však již krajský soud vysvětlil, že touto námitkou se už stěžovatelka dostala mimo rámec soudního přezkumu rozhodování o poskytnutí informací, do oblasti správnosti postupu správních orgánů při rozhodování o příslušnosti pro vyřízení podnětu. Konkrétně zde uvedl: *„V tomto případě totiž žalobkyně nečiní rozdíl mezi tím, co by podle ní, mělo být, když namítá postup podle správního řádu, podle kterého mělo být o změně příslušnosti vydáno usnesení, a tím, co z poskytnutých informací nepochybně vyplývá, a sice že takovéto usnesení vydáno nebylo. Soud je dalek tomu žalobkyni upírat její náhled na správnost či zákonnost postupu zainteresovaných správních orgánů, musí však konstatovat, že toto není předmětem řízení podle InfZ.“* V bodě 20. pak už řešil jen následky hypotetické situace neposkytnutí těchto neexistujících informací, takže není na újmu zákonnosti rozsudku, že zde odkazoval na právní názor vyjádřený v rozsudku č. j. 4 As 50/2012 - 71, reagující na vztah mezi žalobou proti nečinnosti a rozhodnutím o stížnosti podle § 16a informačního zákona, který byl následně překonán rozšířeným senátem.

[13] Reakce krajského soudu na argumentaci, kterou stěžovatelka zopakovala i v kasační stížnosti, je tedy zcela přiléhavá. I v ní totiž opakuje svůj názor, že mělo dojít k vydání usnesení o změně příslušnosti podle § 131 správního řádu, a to jí mělo být také poskytnuto. Předmětem nynějšího řízení, které se týká pouze poskytnutí informací, však nemůže být otázka, zda městský úřad postupoval procesně správně, když podnět ve věci „Pila Kovářská“ postoupil žalovanému právě způsobem popsáním v přípisu ze dne 24. 8. 2017 a ne jiným postupem, který pokládá za správný stěžovatelka.

pokračování

[14] Pro nynější řízení je podstatné pouze to, že když stěžovatelka požádala o písemnosti zachycující důvod předání spisu a změny v příslušnosti k vyřízení podnětu, označil žalovaný za takovou písemnost právě tento přípis a právě ten jí také poskytl, takže nebyl důvod k částečnému odmítnutí žádosti o informace. Nelze tedy shledat, že by byl žalovaný nečinný. Za situace, kdy jí tyto požadované dokumenty byly poskytnuty, nemohlo důvodnost nečinnostní žaloby založit to, že jí namísto poskytnutého přípisu nebyly poskytnuty dokumenty, jejichž faktická existence z ničeho nevyplývá a stěžovatelka se jejich poskytnutí domáhá pouze na základě toho, že podle její představy o procesně správném postupu při předávání spisu měly být podle správního řádu vydány. Pro posouzení tedy není relevantní ani judikatura týkající se správného postupu povinného subjektu v případě žádosti o poskytnutí neexistující informace (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014 - 41, č. 3223/2015 Sb. NSS). Nešlo totiž vůbec o situaci, že by žalovaný v reakci na žádost o písemnosti zachycující důvod předání spisu a změny v příslušnosti k vyřízení podnětu formálně odmítl tuto informaci poskytnout či že by neformálně sdělil, že ji neposkytne, protože jí nedisponuje, nýbrž o situaci, kdy žalovaný právě tyto existující požadované informace poskytl a stěžovatelka až poté začala zpochybňovat, že kromě poskytnutých informací měl podle ní vydat a následně poskytnout ještě výše zmiňované usnesení.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu